

gyér füvel, másutt sűrű bozóttal borítva. Előbbi helyen az *ezüst sirály* telepét találtuk, a másik formáció a *hamvas rétihéja* (*Circus pygargus*) fészkelő területét szolgált.

Mindenesetre nagyon megszívlelendő dolog, hogy a holland madárvédők még az annyira károsnak kikiáltott rétihéjákat is védik. Okultak a mult mulasztásain, mert a folytonos üldözések miatt Texel szigetéről teljesen eltűnt a holló, amelyet pedig most szeretnének ott újra megtelepíteni — ha lehetne!

Fájdalmas szívvel bucsuztam a hollandiai madárrezervátumoktól, mert arra gondoltam, hogy nálunk odahaza még egyetlen egy olyan területünk sincsen, amelyre ráillenék a madármenhely neve. Itt és ott őrizgetjük a madarakat, egyelőre még van menhelyük, de mindjobban közeledik az idő, amikor elviszik a vizet a kócsag és gémtelpek alól, amikor fölszántják a széki lilék, godák, cankók, bibicek turjánmenti fészkelő tanyáit.

Intézeti ügyek.

Az Aquila 1927/28 évi kettős kötete. — Intézetünk önhibáján kívül most már harmadizben került abba a kényszerhelyzetbe, hogy két esztendő feldolgozott anyagát egy kötetben, összevontan adja ki. Ennek magyarázata eddigi költségvetési fedezetünk elégtelenségében keresendő. Örömmel jelentjük azonban, hogy magasabb helyről ígéretet nyertünk aziránt, hogy jövőben folyóiratunk évenként való megjelenésének költségei az állami költségvetés keretén belül biztosítva lesznek. Ennélfogva reméljük, hogy az Aquila ezentul újból évenként fog megjelenhetni.

A Herman Ottó-ut elnevezése. — SCHENK JAKAB igazgató az eddigi Debrői-utnak HERMAN OTTÓ-uttá való átkeresztelése iránt a *Természettudományi Társulat* útján kellően indokolt javaslatot nyújtott be a *Fővárosi Közmunkák Tanácsá*-hoz, mely fórum a javaslatban foglaltakat megértően magáévá téve: 1928 őszén a Debrői-utat HERMAN OTTÓ-utnak nevezte el. Ezzel a ténnyel világhírű tudósunk, intézetünk megalapítójának és folyóiratunk megindítójának neve méltó megörökítést nyert és az eddigi Debrői-uton lévő kísérletügyi telepen székelő 8 tudományos intézet összes kiadványai és nyomtatványai útján is, a szélrózsa minden irányában állandóan hirdetni fogja a nagy magyar tudósnek, a *Madártani Intézet* első igazgatójának nevét.

Chernelházi Chernel István hagyatéka. — Intézetünk volt igazgatója: néhai CHERNELHÁZI CHERNEL ISTVÁN miniszteri tanácsos, a „*Magyarország Madarai*“ című 3 kötetes klasszikus mű halhatatlan nevű szerzője, értékes madárgyűjteményét és szakkönyvtárát végrendeletileg intézetünkre hagyományozta. Boldogult igazgatónk özvegye: CHERNEL ISTVÁNNÉ Ő Méltósága intézkedése folytán a hagyaték 1927 őszén intézetünkbe került, és pedig a körülbelül 1300 darabból álló madárbőrgyűjtemény az annak elhelyezésére szolgáló eredeti fiókos szekrényekkel és CHERNEL íróasztalával együtt. A gyűjtemény becsét az a körülmény adja meg, hogy a madártanilag messze földön hírneves V e l e n c e i - t ó, továbbá Vas vármegye madárvilágát teljes egészében felöleli. A példányok egytől-egyetlen szépen és kiváló gonddal vannak preparálva. A gyűjteményben a *nádiposzáta-félék* és a *zsezsék* igen tekintélyes sorozatokban vannak képviselve és külön ki kell emelnünk a *márványos réce* (*Anas angustirostris* MÉNÉTR.) egyetlen fiatal hazai példányát, mely a Velencei tavon lett elejtve. A ritkább vagy jellemzőbb fajokból még a következőket kell megemlítenünk: — *Phalaropus lobatus* L. 19 pld. főleg a Velencei-tóról; *Erismatura leucocephala* Scop. 11 pld. a Velencei tóról; *Anser neglectus* SUSHK. 2 pld. a H o r t o b á g y-ról stb. — CHERNEL ISTVÁN szakkönyvtára sok érdekes és értékes madártani művet és folyóiratot tartalmaz; utóbbiakból különösen ki kell emelnünk a DR. MADARÁSZ-féle *Zeitschrift für die gesammte Ornithologie*, a régi *Vadász- és Versenylap*, a *Vadászlap* és az *Ornithologische Monatsberichte* egy-egy teljes sorozatát. Ugyancsak intézetünkbe került CHERNEL ISTVÁN ornithologiai levelezése, amely a magyar madártan föllendülésének korszakából való s páratlanul érdekes kulturtörténeti okmányokat tartalmaz. CHERNELNÉ Ő Méltósága részére a rendkívüli beccsel bíró hagyaték kegyes hozzájuttatásáért e helyütt is leghálásabb köszönetünknek adunk kifejezést!

Csató-gyűjtemény. — CSATÓ JÁNOS, néhai nagyenyedi alispán, kir. tanácsos, Erdély egykori vezérornithologusa, évek hosszú során át hatalmas madárgyűjteményt hozott össze, mely hazánkban a *Magyar Nemzeti Múzeum* madárgyűjteménye után mennyiség tekintetében is a legelső helyen állott. CSATÓ az ő nagyszabású gyűjteményét végrendeletileg a Nemzeti Múzeumra hagyományozta, honnan annak lényeges része 1923-ban intézetünkbe került. Gyűjteményében a palaearktikus fauna alakjain kívül exoták is szerepeltek és abban Erdély madárfaunájának úgyszólván valamennyi faja képviselve volt. Kiemelendőnek tartjuk a *Gypaëtus barbatus grandis* STORR egy szép példányát, úgyszintén a *Serinus canarius hortulanus* KOCH első hiteles erdélyi példányát. A tekintélyes anyag legnagyobb részét intézeti gyűjteményünkbe soroztuk be, egyrészt pedig a Szegeden működő Kolozsvári Tudományegyetem Állatrendszertani Intézetének adományoztuk.

Kovács Ödön madártani naplói. — LORD WALTHER ROTHSCHILD, KOVÁCS ÖDÖN korán elhunyt magyar ornithologusnak a tringi muzeum tulajdonába került a bessziniai madártani naplót a Madártani Intézetnek ajándékozta. Nem tudjuk elég méltóan megköszönni ezt a nagy értéket képviselő adományt, melynek anyagát DR. VASVÁRI MIKLÓS asszisztens fogja feldolgozni és a tudomány számára hozzáférhetővé tenni.

Egyéb adományok. — HAUSMANN ERNŐ (Türkös): STETTER FRIGYES-nek, a régi Erdély egyik volt vezető ornithologusának, valamint édesatyjának: HAUSMANN VILMOS-nak fényképét és néhány eredeti levelét; — PROF. LINTIA DÉNES (Temesvár): BUDA ÁDÁM régi madárgyűjteményének sajátkezüleg vezetett naplóját és PUNGUR GYULA, néhai titkárunk zilahi rovargyűjteményének 1873-ban lezárt eredeti jegyzékét; — PLENCZNER LAJOS, szarvasi főgimnáziumi tanár: PETÉNYI SALAMON „*Verzeichnis einiger seltener Vögel in Ungarn*“ címmel kezdődő levelének másolatát ajándékozták intézetünknek. — Fogadják őszinte köszönetünket! — A PETÉNYI-féle levélben PETÉNYI a madarak megismerésére és gyűjtésére ad utmutatást, a levél címzettje azonban ismeretlen. Ezt az érdekes levelet egy későbbi alkalommal behatóan fogjuk ismertetni.

Holland pártoló-tagok. — A holland madárbarátok soraiból ujabban J. van HOEY SMITH (Rotterdam) lépett pártoló tagjaink sorába, kívül pártoló tagjaink száma 43-ra emelkedett. A pártoló-tagsági díjak 1927/28-ban összesen 255 hollandi forintot eredményeztek az Aquila-alap javára.

Aquila-alap. — Az 1926—28 években sorrend szerint a következő adományok érkeztek az Aquila-alapra: — HAUSMANN ERNŐ, Türkös 500 lei. — FERNBACH KÁROLYNÉ, Bábapuszta 12 P. — BÁRÓ SÓLYMOSY LÁSZLÓ, Nagylózs 100 P. — BREUER GYÖRGY, Brennbergbánya 30 P. — A jelen kettős kötetben közölt kócsagkép tábláját BÁRÓ SÓLYMOSY LÁSZLÓ (Nagylózs) nemes áldozatkészsége folytán volt módunkban kiadni.

Fogadják a nemeslelkű adakozók és adományozók a *Madártani Intézet* hálás köszönetét!

Külföldi látogatások. — Az utolsó két esztendő alatt számos külföldi szakember tanulmányozta intézetünket, sokan pedig hazánk egyes madártanilag fontos vagy nevezetes területeit is felkeresték. A X. zoológiai kongresszus tagjainak 1927. IX. 7-én történt együttes látogatásáról más helyen emlékszünk meg. Intézetünk többi látogatói közül megemlítjük: FOUAD BEY ABAZA (Cairo), az *egyiptomi királyi mezőgazdasági társulat* igazgatója; W. L. MC ATEE, az amerikai *Biological Survey* gazdasági madártani osztályának vezetője; C. F. W. MUESEBECK, az amerikai *Bureau*

of *Entomology* tagja; ERICA MORINI (Wien), a világhírű hegedűművész; DR. UCHIDA SEINOSUKÉ (Tokyo), DR. HEINROTH OSZKÁR és HEINROTH MAGDALENA (Berlin), DR. DROST RUDOLF (Helgoland), DR. WEIGOLD HUGÓ (Hannover), DR. SCHNEIDER KÁROLY MIKSA (Leipzig), és STEMMLER KÁROLY (Schaffhausen) nevét. 1928 június havában T. A. COWARD angol ornithologus, H. W. MADOC angol ezredes, FR. HAVERSCHMIDT holland ornithologus és PROF. BASTIAN SCHMID (München): — SCHENK JAKAB kísérletügyi igazgató vezetése mellett Ürböpuszta, a Velencei-tó, és a Kisbalaton érdekes madárvilágát tanulmányozták. SALMEN HANS brassói megfigyelőnk 1928 évi egész nyári szabadságát intézetünk tanulmányozására fordította, és később tevékeny részt vett folyóiratunk fordítási munkálataiban is, amennyiben annak számos magyar közleményét pompás készséggel és szaktudással fordította németre. Buzgó és önzetlen munkálkodásáért e helyütt is fogadja őszinte köszönetünket!

Megbízatus. — A földmivelésügyi miniszter 1927. I. 27-én kelt 71.403. IX. 1926. számú rendeletével a *Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet* növényvédelmi, illetve madártani szaktudósítói teendőinek ellátásával CSÖRGEY TITUS igazgatót bizta meg.

Részvétel kiállításokon. — Intézetünk részt vett a londoni madárvédelmi kiállításon (1927-ben), a budapesti *Mezőgazdasági Múzeum* által rendezett zoológiai művészeti kiállításon (1927-ben), és a szombathelyi országos mezőgazdasági és ipari kiállításon (1928. IX. 1—9.) Utóbbi helyen kiállítási anyagunk díszoklevéllel lett kitüntetve. A budapesti kiállítás anyagát CSÖRGEY TITUS, míg a londoni és szombathelyi kiállítások anyagát SCHENK JAKAB rendezte.

Madártani filmek. — Az első magyar madárfilmet 1927 nyarán a *Pedagógiai Filmgyár* vette fel a Kisbalaton-i kócsagtelepről, SCHENK JAKAB igazgató irányítása mellett; 1928/29 telén pedig a *Magyar Filmiroda* készített a baranyakárszi fészekodugyár madárvédelmi mintatelepéről és a jeges Duna mozgalmasan érdekes téli madárvilágáról filmfelvételeket, melyeket mozgóképszínházaink a *Magyar Híradó* keretében mutattak be.

Rádió-előadások. — Intézetünk a madártan népszerűsítése, a madárvédelem portálása és a gazdasági madártan fontosságának propagálása érdekében a rádiót is szolgálatába állította. CSÖRGEY TITUS kísérletügyi igazgató 1927. XII. 27-én „A káros szárnyasok mérgezése”, — 1929. IV. 21-én pedig „A gazda madárellenségei” címen; — WARGA KÁLMÁN kísérletügyi ornithologus 1927. I. 2-án „A tél madárvilága”, — 1927.

I. 30-án „*Hasznos madaraink védelme*“, — 1927. II. 27-én „*A madarak gazdasági jelentősége*“, — 1928. IX. 27-én „*Rovarirtó hasznos madaraink s azok védelme*“, — 1929. IV. 4-én pedig „*Az okszerű madárvédelem jelentősége*“ címen tartott rádió előadást.

Oszteológiai gyűjteményünk kikölcsozvése. — A *Földtani Intézet* hivatalos megkeresésére oszteológiai gyűjteményünket használatra kiadtuk DR. LAMBRECHT KÁLMÁN egyetemi magántanár részére.

Gyűjteményeink gyarapodása. — Gyűjteményünk megfigyelőink és munkatársaink buzgó készsége révén számos madárral stb. gyarapodott, — ezek jegyzékét azonban helyszüke miatt csak folyóiratunk jövő évi kötetében fogjuk publikálni, esetleg csak gyűjtemény-katalogusunk kiadása alkalmával. A szives beküldők részére őszinte köszönetünket nyilvánítjuk.

„**Magyarországi madarak vándorutjai**“ címmel SCHENK JAKAB színes térképet adott ki, amelyet a M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 2000 példányban rendelt meg a főnhatósága alá tartozó tanintézetek részére. A térképet az Állami Térképészeti Intézet állította elő rendkívüli gonddal és izléssel, úgy hogy ez a külsejére is igen tetszetős térkép előreláthatólag a madárvédelemnek is fontos propaganda eszköze lesz az iskolákban. Az első kiadás majdnem teljesen elfogyott s most eredménnyel kecsegtető tárgyalások vannak folyamatban a M. Kir. Földművelésügyi Minisztériummal nagyobb megrendelés eszközlése céljából; kedvező döntés esetén megfigyelőinknek és más tagjainknak is megküldjük a térképet.

Az Uj Magyar Brehm. — A CHRISTENSEN ÉS TÁRSA „GUTENBERG“ könyvkiadóvállalat elhatározta, hogy BREHM ALFRÉD világhírű művét a német IV. kiadás alapján magyar nyelven fogja megjelentetni. A 16 kötetre tervezett mű magyarra való átültetésén 40 szakember dolgozik. A madártani rész fordítási és a hazai viszonyokhoz való átdolgozási munkálatainak irányítására és szerkesztésére SCHENK JAKAB kisérletügyi igazgatót kérte fel. A madártani kötetek munkálataiban részt vesz a *Madártani Intézet* egész tisztikara, úgymint: CSÖRGEY TITUS, SCHENK JAKAB, WARGA KÁLMÁN, DR. VASVÁRI MIKLÓS, SZEMERE ZOLTÁN, — továbbá: DR. LOVASSY SÁNDOR, DR. LAMBRECHT KÁLMÁN, DR. FROMM GÉZA, DR. RAITSITS EMIL, SZEMERE LÁSZLÓ, KIRÁLY IVÁN, BREUER GYÖRGY és WINKLER JÁNOS. Híradásunkkal kapcsolatosan csak arra akarjuk föl hívni tagjaink figyelmét, hogy az átültetés tudományos színvonala biztosítva van. Egyebekre vonatkozólag utalunk a cégnek az Aquila boritékán levő hirdetésére.

Instituts-Angelegenheiten.

Der Aquila-Doppelband XXXIV-XXXV, 1927/28. Das Institut gelangte — zwar unverschuldet — nunmehr schon zum dritten Male in die Zwangslage die *Aquila* als Doppelband herausgeben zu müssen. Es ist jedoch begründete Hoffnung vorhanden, dass die Umstände, welche das normale Erscheinen der *Aquila* verhinderten, in der Zukunft beseitigt werden und wir wieder regelmässig erscheinen können. Wir ersuchen hauptsächlich die mit uns in Schriftentausch befindlichen Institute dies gefälligst zur Kenntniss nehmen zu wollen.

Die neue Adresse des Institutes „Herman Ottó-ut“. Es handelt sich in diesem Falle nicht um eine Übersiedlung des Institutes, sondern um eine Abänderung des bisherigen Namens „Debrői-ut“. Auf eine Eingabe von JAKOB SCHENK an die Zoologische Section der Ungarischen Naturwissenschaftlichen Gesellschaft gestattete die Hauptstädtische Kommission für öffentliche Arbeiten die Umänderung des bisherigen Namens „Debrői-ut“ in „HERMAN OTTÓ-ut“, um dadurch das Andenken an den grossen ungarischen Forscher zu ehren. Der Gebietskomplex, in welchem sich das Kgl. Ung. Ornithologische Institut befindet, beherbergt insgesamt 8 staatliche Versuchsanstalten, welche mit dem In- und Auslande in regster Korrespondenz stehen, daher den Namen OTTO HERMAN-S in alle Welt hinaustragen und die Erinnerung an ihn stets wach erhalten.

Der Nachlass von Stephan von Chernel zu Chernelháza. Der grosse ungarische Ornithologe, der unsterbliche Verfasser des ersten modernen ungarischen ornithologischen Werkes „Die Vögel Ungarns“, der gewesene Direktor des Kgl. Ung. Ornithologischen Institutes STEPHAN VON CHERNEL ZU CHERHELHÁZA vermachte seine hochwertige private Vogelsammlung, ebenso auch seine Fachbibliothek unserem Institute. Auf Veranlassung von seiner trauernden Wittwe FRAU STEPHAN VON CHERNEL gelangten diese wertvollen Reliquien in Herbste 1927 in das Institut. Die Balgsammlung welche wir mitsamt dem Original-Schranke und dem Schreibtische CHERNEL'S erhielten, besteht aus ungefähr 1300 Stück und ist darin in erster Linie die gesammte Fauna des Komitates Vas und des berühmten See von V e l e n c e enthalten. Unter den sorgfältig präparierten Vögeln befinden sich wertvolle Serien des Birkenzeisigs und verschiedener Rohrsänger, dann als Unicum das einzige aus Ungarn bekannte Juv. Exemplar der Schmalschnabelente, welches im See von Velencez erbrütet wurde, 19 Exemplare von *Phalaropus lobatus* L., ausserdem 11 Ex. von *Erismatura leucocephala*, 2 Ex. von *Anser neglectus* SUSHK., etc.

Die Fachbibliothek enthielt viele wertvolle Fachliteratur, so neben anderen eine komplette Serie der Ornithologischen Monatsberichte, den äusserst seltenen IV. Band von der „*Zeitschrift für die gesammte Ornithologie*“ von MADARÁSZ, eine komplette Serie der ebenfalls seltenen „*Vadászlap*“ u. s. w.

Ausserdem erhielten wir auch den gesammten ornithologischen Briefwechsel CHERNEL-S, welcher die Zeit des Aufschwunges der ungarischen Ornithologie in geradezu klassischer Weise beleuchtet und wertvolle Dokumente der ungarischen Kulturgeschichte darstellt.

FRAU STEPHAN VON CHERNEL möge uns gestatten für das Überlassen dieses ausserordentlich wertvollen Nachlasses unseren tiefgefühlten Dank auszusprechen.

Die Sammlung von Johann Csató. Der berühmte führende Ornithologe Siebenbürgens JOHANN CSATÓ besass eine grosse Privatsammlung von meisten aufgestellten Vögeln, welche neben der Sammlung des National Museums die grösste Sammlung des Landes war. CSATÓ vermachte diese Sammlung dem Ung. National Museum, wo dieselbe jedoch unter den heufigen Verhältnissen nicht entsprechend aufbewahrt werden konnte, so dass ein beträchtlicher Teil derselben im Jahre 1923 in das Kgl. Ung. Ornithologische Institut gelangte. In seiner Sammlung waren neben der fast vollständigen Ornithofauna Siebenbürgens auch viele andere palaearktischen Vogelarten und auch Exoten vertreten. Besonders erwähnenswert ist ein Ex. des Bartgeiers und das erste Belegsexemplar des Girlitz aus Siebenbürgen. Der grösste Teil der Sammlung wurde der Instituts-Sammlung einverleibt, ein anderer Teil an das Systematisch-Zoologische Institut der aus Siebenbürgen geflohenen Universität in Szeged abgegeben. Diese so wertvolle Sammlung ist daher wohlgeborgen, wenn auch nicht an einer Stätte vereint.

Die Ornithologischen Tagebücher von Edmund Kovács. Die wertvollen Tagebücher dieses in Abessinien allzufrüh verstorbenen ungarischen Sammlers und Ornithologen gelangten gelegentlich der Versteigerung seines Nachlasses an die Britische Gesandtschaft und von dort mit der Sammlung zugleich nach TRING in das Museum. LORD WALTHER ROTSCCHILD hat diese in ungarischer Sprache geschriebenen Tagebücher in nobiler Weise dem Kgl. Ung. Ornithologischen Institute geschenkweise überlassen. Wir können kaum entsprechende Worte des Dankes finden für die Überlassung dieser für uns so wertvollen Reliquien, deren Materiale von DR. NIKOLAUS VASVÁRI bearbeitet wird.

Andere Spenden. Herr ERNST HAUSMANN aus Türkös überliess dem Institute folgende Reliquien: eine Photographie des hervorra-

genden siebenbürgischen Ornithologen FRIEDRICH STETTER-s, sowie seines Vaters WILHELM HAUSMANN und ornithologische Briefe. — Herr Prof. DIONYSIUS LINTIA aus Temesvár schenkte uns ebenfalls einige Reliquien. Ausserordentlich wertvoll ist der eigenhändig geschriebene Katalog der Sammlung von ADAM BUDA, welcher von 1860 an bis 1916 geführt wurde und ein Original-Katalog der Insekten-Sammlung, welche der gewesene Sekretär unseres Institutes JULIUS PUNGUR der Mittelschule in Zilah im Jahre 1873 überlassen hatte. — Herr LUDWIG PLENCZNER gab uns eine Kopie einer langen Briefes von PETÉNYI, dessen Original sich in der Bibliothek des Obergymnasium von Szarvas befindet. Der Adressat ist unbekannt. Der Brief führt den Titel: Verzeichniss einiger seltener Vögel in Ungarn, und gibt Anleitungen zum Erkennen und Sammeln der Vögel. Gelegentlich werden wir diesen interessanten Brief eingehender besprechen.

Unterstützende Mitglieder in Holland. Diese auf Anregung von J. DRIJVER ins Leben gerufene Aktion brachte uns 43 Mitglieder, zu denen als neuestes Mitglied Herr J. VAN HOEY SMITH eingetreten ist. Die Mitglieder-Beiträge für die Jahre 1927 und 1928 betragen 255 holländische Gulden, welcher Betrag zur Deckung der Aquila-Kosten verwendet wird.

Spenden für die Aquila. In den Jahren 1926-28 erhielten wir von unseren Mitgliedern folgende Beiträge für die Aquila in der Reihenfolge des Einlangens: ERNST HAUSMANN 500 Lei; FRAU KARL FERNBACH 12 Pengő; BARON LADISLAUS SÓLYMOSY 100 Pengő; GEORG BREUER 30 Pengő. Die Spende von SÓLYMOSY wurde zur Herstellung der Silberreihertafel verwendet, die übrigen Spenden dem Aquila-Fond einverliebt. Herzlichsten Dank!

Ausländische Besuche. In den verflossenen zwei Jahren wurde unser Institut von mehreren ausländischen Fachmännern besucht, welche auch einige ornithologische Gegenden Ungarns behufs Studium der Ornithofauna aufsuchten. Über den Besuch gelegentlich des Internationalen Zoologischen Kongresses berichten wir an anderer Stelle.

Von anderen Besuchern erwähnen wir folgende: FOUAD BEY ABAZA aus Kairo, Director des Lanwirtschaftlichen Institutes; W. L. MC ATEE der Leiter für die Untersuchungen der Vogelnahrung an der „Biological Survey“ von Nordamerika in Begleitung von C. F. W. MUESEBECK vom amerikanischen „Bureau of Entomology“; ERICA MORINI aus Wien; DR. SEINOSUKÉ UCHIDA aus Tokyo; DR. OSKAR HEINROTH und Gemahlin aus Berlin; DR. RUDOLF DROST aus Helgoland; DR. HUGO WEIGOLD aus Hannover; DR. KARL MAX SCHNEIDER aus Leipzig; CARL STEMMLER aus Schaffhausen.

Im Juni 1928 besuchten COLONEL MADOC von der Insel Man mit Gemahlin, dann der bekannte englische Ornithologe T. A. COWARD ebenfalls mit Gemahlin, PROF. BASTIAN SCHMID aus München mit seiner Tochter und FR. HAVERSCHMIDT aus Holland unter Führung von J. SCHENK die Reiherkolonie im Kisbalaton, später besuchte eine kleinere Gesellschaft auch die Ürbö Puszta und den See von Velenceze.

Unser ständiger Beobachter aus Brassó: HANS SALMEN verbrachte seine Ferien im Juni 1928 im Institute behufs ornithologischer Weiterbildung. Wir sind ihm ganz besonders zum Danke verpflichtet wegen der vielen *Aquila*-Übersetzungen, welche er immer gewissenhaft und mit Sachkenntniss erledigte.

Betrauung. Der Kgl. Ung. Minister für Ackerbau betraute mit Verordnung Nro 71403/1926 Direktor TITUS CSÖRGEY als Fach-Referent des Internationalen Institutes für Landwirtschaft in Rom.

Beteiligung an Ausstellungen. Das Institut beteiligte sich an folgenden Ausstellungen: Im Jahre 1927 an der Ausstellung der jugendlichen Vogelschützer in London, welche von der „Royal Society for Protection of Birds“ veranstaltet wurde, dann an der vom Ungarischen Landwirtschaftlichen Museum in Budapest veranstalteten zoologischen Kunst-Ausstellung. Im Jahre 1928 beteiligte sich das Institut an der Landes-Ausstellung für Landwirtschaft und Gewerbe in Szombathely mit weitgehendster Unterstützung unseres dortigen Mitgliedes DR. GÉZA FROMM, der seinerseits ebenfalls eine ornithologische Ausstellung veranstaltete. Die Budapester Ausstellung wurde von TITUS CSÖRGEY, die beiden anderen von JAKOB SCHENK arrangiert.

Ornithologische Filme. Der erste ungarische Vogelfilm wurde im Jahre 1928 von der Pädagogischen Filmanstalt in Budapest aufgenommen und zwar unter der Leitung von J. SCHENK. Es wurden Szenen aus der Reiherkolonie im Kisbalaton gefilmt. Im Winter 1928/29 filmte das Ungarische Filmbureau in Budapest in der Kühnel'schen Nisthöhlen-Fabrik zu Baranyakárász Szenen von den Winterfütterungs-Apparaten und Nisthöhlen, ausserdem von den Wintergästen, welche sich auf der Donau bei Budapest aufhielten.

Radio-Vorträge. Direktor TITUS CSÖRGEY hielt im Interesse der Vogelschutz-Propaganda folgende Radio-Vorträge: am 27-ten Dez. 1927 „Die Verminderung der schädlichen Vögel mittels der Giftmethode“, am 21-ten April 1929 „Die Vogelfeinde des Landwirtes“; — Ornithologe KOLOMAN WARGA hielt vom Jänner 1927 bis April 1929 folgende ornithologische

Radio-Vorträge: „Die winterliche Vogelwelt“ „Der Schutz der nützlichen Vögel“, „Die landwirtschaftliche Bedeutung der Vögel“, „Der Schutz der nützlichen insektenvertilgenden Vögel“ und „Die Bedeutung des rationalen Vogelschutzes“.

Unsere Sammlungen haben infolge der eifrigen Beteiligung unserer Beobachter ganz bedeutende Bereicherungen erhalten. Ganz besonders ist es die Vogelbalg- und Ingluvialen-Sammlung, welche ausserordentlich angewachsen sind, weshalb wir auch genötigt sind von einer Veröffentlichung der Daten abzusehen.

Unsere osteologische Sammlung gelangte auf Ansuchen des Ungarischen Geologischen Institutes interimistisch dorthin zu Händen des Dozenten DR. KOLOMAN LAMBRECHT.

Zugwege ungarischer Zugvögel ist der Titel einer von JAKOB SCHENK entworfenen Karte, welche das Kgl. Ung. Ministerium für Kultus und Unterricht in 2000 Exemplaren für die ihm unterstehenden Lehranstalten bestellte. Diese Karte wurde von dem Staatlichen Kartographischen Institute mit grosser Sorgfalt und in vornehmer Ausstellung hergestellt, so dass diese Karte voraussichtlich auch ein gutes Propaganda-Mittel des Vogelschutzes in den Schulen sein wird. Die erste Auflage ist vergriffen und sind Verhandlungen im Gange, dass auch das Kgl. Ung. Ackerbau-Ministerium eine grössere Bestellung macht, worauf wir diese zwar nur mit ungarischem Texte versehene Karte auch unseren Mitgliedern zusenden werden.

Der neue ungarische Brehm. Der „GUTENBERG“-Verlag der Firma CHRISTENSEN u. Co. entschloss sich auf Grund der IV. Auflage von BREHM's „Tierleben“ eine ungarische Ausgabe herauszugeben. Diese Ausgabe soll 16 Bände fassen und arbeiten an der Übersetzung etwa 40 ungarische Fachmänner. Die Redaktion des ornithologischen Teiles wurde von JAKOB SCHENK übernommen. An der Übertragung des ornithologischen Textes und an deren Ergänzung mit den speziellen ungarischen Verhältnissen beteiligt sich in erster Linie das gesammte Personale des Ornithologischen Institutes, also TITUS CSÖRGEY, JAKOB SCHENK, KOLOMAN WARGA, DR. NIKOLAUS VASVÁRI, ZOLTÁN SZEMERE, ausserdem die Ornithologen DR. ALEXANDER LOVASSY, DR. KOLOMAN LAMBRECHT, DR. GÉZA FROMM, DR. EMIL RAITITS, LADISLAUS SZEMERE, IVAN KIRÁLY, GEORG BREUER und JOHANN WINKLER. Wir möchten hier unseren Mitgliedern nur so viel mitteilen, dass das wissenschaftliche Niveau dieser Neu-Ausgabe gesichert ist. Ansonsten verweisen wir auf die Annonce des Verlags auf dem Umschlag.